

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามและการระดมความคิดเห็นผู้ศึกษาอนามัยเสนอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

#### สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาระดับนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสวัสดิการ ด้านความมั่นคงในอาชีพ

1.1 ด้านงานที่ปฏิบัติ พบร่วมกับ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานที่ปฏิบัติเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของท่าน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานในปัจจุบันสร้างความสำเร็จให้ชีวิตของท่านเป็นอย่างดี

1.2 ด้านสภาพการปฏิบัติงาน พบร่วมกับ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพแวดล้อมเสียง แสงสว่างของสำนักงานมีความเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อุปกรณ์สำนักงานมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านสวัสดิการ พบร่วมกับ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่ารักษายาบาลที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดที่พักอาศัยให้แก่นุคลากรณ์ความเหมาะสม

1.4 ด้านความมั่นคงในอาชีพ พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเจวা อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตำแหน่งงานในปัจจุบันทำให้ทำงานได้รับความสำเร็จในชีวิต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เงินเดือนที่ได้รับมีความเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

1.5 ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเจวা อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อนร่วมงานมีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทำงานประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาให้คำปรึกษาหารือในการปฏิบัติงาน ได้เป็นอย่างดี

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเจวা อำเภอเมือง-จังหวัดมหาสารคาม-จำแนกตาม-เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน สังกัดส่วนราชการภายใน และ ประเภทของบุคลากร พบว่า

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมเพศชาย และเพศหญิง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง

2.2 จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมอายุ 36-46 ปี และอายุ 47 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนอายุ 25-35 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยอายุ 36-46 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอายุ 47 ปีขึ้นไป และอายุ 25-35 ปี ตามลำดับ

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา หรือเทียบเท่า และระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับการศึกษาปริญญาโทและระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับการศึกษาปริญญาโท ระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา หรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับการศึกษาปริญญาและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ตามลำดับ

2.4 จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบร่วมระยะเวลาการปฏิบัติงาน 3 – 5 ปี ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 ปีขึ้นไป และระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 3 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยระยะเวลาการปฏิบัติงาน 3 – 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 ปีขึ้นไป และน้อยกว่า 3 ปี ตามลำดับ

2.5 จำแนกตามสังกัดส่วนราชการภายใน พบร่วมสังกัดส่วนส่งเสริม การเกษตร ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนโยธา และส่วนการคลัง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสังกัดส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสำนักปลัด และส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยสังกัดส่วนส่งเสริมการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนโยธา ส่วนการคลัง ส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสำนักปลัด และส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามลำดับ

2.6 จำแนกตามประเภทของบุคลากร พบร่วมประเภทของบุคลากร พนักงานส่วนตำบล มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และประเภทของบุคลากรลูกจ้างประจำ ประจำของบุคลากรพนักงานจ้างตามภารกิจ และประเภทของบุคลากรพนักงานจ้างทั่วไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเภทของบุคลากรพนักงานส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ผลจากข้อเสนอแนะในแบบสอบถาม และการระดมความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขวา ทั้ง 5 ด้าน แม่เมืองแสดงความคิดเห็นเพียง 2 ด้านเท่านั้น ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขวา โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ด้านความมั่นคงในอาชีพ รองลงมา ด้านสวัสดิการ ด้านงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ซึ่งสามารถนำเสนอแต่ละด้านดังนี้

ด้านความมั่นคงในอาชีพ ควรมีการพิจารณาอัตราเงินเดือนที่มีการปรับตามคุณวุฒิใหม่ ให้เป็นเงินเดือนเหมือนที่ข้าราชการอื่นได้ไม่ใช่เป็นแค่เงินเพิ่มไม่รวมเงินเดือนเท่านั้น ควรให้การยอมรับบุคลากรองค์กรบริหารส่วนตำบลให้มีความสำคัญเท่าเทียมกับ

เป็นเจ้าหน้าที่รัฐหน่วยงานราชการอื่นๆ และกรมมีการปรับเปลี่ยนขึ้นแก่บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมือนกับข้าราชการหน่วยงานอื่น และการระดมความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเชوا สรุปได้ดังนี้

1. บุคลากรบางคนยังมีความเห็นว่า “การเป็นบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเชوا อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ยังไม่ได้รับการยอมรับและสิทธิ์ด้านอื่นๆ เท่าเทียม การเป็นเจ้าหน้าที่รัฐหน่วยงานราชการอื่นๆ เพราะเนื่องจากกฎระเบียบที่แตกต่างกัน” จึงเห็นควรว่าจะนำกฎระเบียบแบบเดียวกับที่ใช้ในหน่วยงานราชการอื่นมาปรับใช้กับหน่วยงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในหน่วยงาน

2. ในด้านเงินเดือนที่ได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบลเชوا อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามนี้ บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่า “เงินเดือนยังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เพราะในปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพค่อนข้างสูง ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ มีราคาสูงขึ้น” จึงเห็นว่าจะมีการปรับขึ้นเงินเดือนให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

3. ในการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้น ค่อนข้างมีข้อจำกัด เพราะตำแหน่งมีจำกัดจะต้องมีการย้ายท่านนั้นจึงจะได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงควรจะมีการพิจารณาในเรื่องของตำแหน่งเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

4. การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนมีความยุติธรรม แต่บุคลากรส่วนใหญ่ยังมีความต้องการอย่างให้การเลื่อนขั้นนั้น เป็นไปตามระเบียบของข้าราชการหน่วยงานอื่น ซึ่งอาจจะมีการเลื่อนขั้นที่อย่างน้อย 1.5 ขั้น ไม่ใช่แค่ขั้นเดียวตลอดไป

5. องค์การบริหารส่วนตำบลเชوا อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามให้ภาระหน้าที่มีความเหมาะสมตามกรอบตำแหน่งงาน บางคนก็มาก น้อยตามความถนัดของตนเอง

6. ในด้านความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลเชوا อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามนี้ ได้กำหนดความเสี่ยงกับการถูกสอบสวนทางวินัยก็ต่อเมื่อเป็นความผิดที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง

ด้านสวัสดิการ ควรจัดที่พักอาศัยให้แก่บุคลากรให้เพียงพอโดยให้มีการสำรวจทุกครั้งเมื่อมีบุคลากรย้ายเข้ามาทำงาน และควรมีการจ่ายค่าเบี้ยเดือนในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และการระดมความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเชوا สรุปได้ดังนี้

1. บุคลากรส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่มีการขัดแย้งที่พักให้เพียงพอต่อบุคลากร บุคลากรต้องเช่าบ้าน เช่าหอพัก ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น

2. องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการทำงานร่วมกับชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีการทำงานเกินเวลาราชการแต่ไม่ได้ชดเชยหรือเพิ่มค่าตอบแทน ทั้งนี้เห็นควรว่า น่าจะมีการปรับในเรื่องค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับการทำงานด้วย

3. องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ให้บุคลากรที่เดินทางไปราชการที่อื่นสามารถเบิกได้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ได้รับเงินค่าที่พัก ค่าเบี้ยเดือนทางไปราชการ แต่ทั้งนี้ยังไม่ค่อยสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

4. องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุคลากรตามระเบียบ แต่ยังอยากให้มีการสนับสนุน หรือส่งเสริมบุคลากรให้มากกว่านี้ เนื่องจากจำนวนทุนการศึกษาที่มีอย่างจำกัด จำนวนบุคลากรที่ส่งไปศึกษาจึงมีน้อย อย่างไรก็ตาม ให้ส่งบุคลากรไปศึกษาให้มากกว่านี้เพื่อจะได้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากร และเพื่อเป็นการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถแก่องค์กรด้วย

**ด้านงานที่ปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาควรให้โอกาสในการทำงานตามความรู้ของตนเองเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในงานที่รับผิดชอบตลอด และควรบุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามกรอบภาระงานอย่างเต็มความสามารถ**

**ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาควรให้ความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน อย่างเท่าเทียมกันระหว่างชายกับหญิงในการปฏิบัติงานเดียวกัน และ ผู้บริหารควรจัดสรรห้องทำงานแบ่งเป็นสัดส่วนและจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ**

**ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ควรมีกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์และร่วมกับศึกษาแนวทางการทำงานที่ดีร่วมกัน และควรให้ทุกคนได้ทราบปัญหา อุปสรรคในการทำงานทุกคนพร้อมร่วมมือกันช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรคหนึ่ง**

## อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พนวจฯ ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสวัสดิการ และด้านความมั่นคงในอาชีพ ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พนวจฯ ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสวัสดิการ และด้านความมั่นคงในอาชีพ

ด้านงานที่ปฏิบัติ พนวจฯ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พนวจฯ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานที่ปฏิบัติเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานในปัจจุบันสร้างความสำเร็จให้ชีวิตเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ภัยพิบัติ น้ำท่วม (2551 : 88 – 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอไฟไหม้ จังหวัดหนองคาย พนวจฯ ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอไฟไหม้ จังหวัดหนองคาย โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พนวจฯ มีความพึงพอใจอยู่ ในระดับมาก คือ ด้านงานที่ปฏิบัติ

ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน พนวจฯ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนวจฯ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อนร่วมงานมีส่วน ช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาให้คำปรึกษาหรือในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับเอกสารลักษณ์ เทียน ญี่ (2550 : 66-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน ปริยัติธรรมศรรค์ จังหวัดเพชรบุรี พนวจฯ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน พนวจฯ ครูในโรงเรียน ปริยัติธรรมศรรค์ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พนวจฯ เพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันส่งผลให้การปฏิบัติงาน เป็นไปด้วยความสะดวกมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

### **ด้านสภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ**

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพแวดล้อมเสียง แสงสว่าง ของสำนักงานมีความเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อุปกรณ์สำนักงานมีความพร้อมใน การปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ภันฑิตา น้อยเจริญ (2551 : 88 – 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ斐ไร่ จังหวัดหนองคาย พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ斐ไร่ จังหวัดหนองคาย โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานที่ปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน

### **ด้านสวัสดิการ พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร**

องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดที่พักอาศัยให้แก่บุคลากรมีความเหมาะสม-สอดคล้องกับมาตรฐาน ละมูลจิตต์ (2546 : 69-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน การปักครองปักบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้า ของงานที่ทำอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ อยู่ในระดับปานกลาง

### **ด้านความมั่นคงในอาชีพ พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ**

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตำแหน่งงานในปัจจุบันทำให้ท่านได้รับความสำเร็จในเชิงวิศว์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เงินเดือนที่ได้รับมีความเพียงพอต่อ การดำรงชีวิต สอดคล้องกับ ชาฤทธิ์ ชัยพิสุทธิ์สกุล (2546 : 41) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

อาจเป็นพระนริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลhexa อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการดูแลบุคลากรตามระเบียบบริหารงานบุคคล มีการกำหนดครอบอัตรากำลังและบรรจุแต่งตั้ง ตามเงื่อนไขของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยลักษณะงานที่ปฏิบัติตรงกับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน งานที่ได้รับมอบหมายมีความสอดคล้องกับตำแหน่งที่รับผิดชอบ ส่วนสภาพการปฏิบัติงานได้มีสร้างที่ทำการใหม่ รวมถึงการจัดห้องทำงานอย่างเหมาะสมกับจำนวนพนักงาน ผู้บังคับบัญชาให้ความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน ให้ความสำคัญกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานสภากา的情绪 ให้ความยุติธรรมในการปฏิบัติงานอย่างเดียว กัน และมีอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนและพอเพียง ในด้านสวัสดิการมีการดูแลค่ารักษาพยาบาล การจัดพาหนะในการปฏิบัติงาน มีค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานนอกเวลา มีทุนการศึกษาสำหรับพนักงาน และมีเงินช่วยเหลือการศึกษานุตร ประกอบกับมีการจ่ายเงินค่าตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอาทิ โบนัส เป็นต้น ให้กับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง ตามระเบียบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งผลดึงความสัมพันธ์ในหน่วยงาน

หากพิจารณาโดยใช้แนวคิดและทฤษฎี อาจเป็นพระว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลhexa อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีทัศนคติอย่างที่ไว้ (Whit. 1968 : 8 ; อ้างถึงในสร้อยตรากูล (ติวيانนท) อรรถมานะ. 2550 : 72) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน คือ ความสุขสนายที่ได้จากการทำงาน ความสุขจากการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ทัศนคติต่องานและความพึงพอใจเกี่ยวกับรายได้จากการค้าขาย และที่อธรพอด (Hoppock : 1935 ; อ้างถึงในสมยศ นาวีการ. 2538 : 72) ให้НИยามว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่ผสมผสานของความรู้สึกค้างใจต่อ สถาพร่างกายและสภาพแวดล้อม จนเป็นมูลเหตุให้บุคลากรรู้สึกว่า เขา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเขาริชั่งพิจารณาได้จากค่าเฉลี่ยค่านางที่ปฏิบัติมีระดับสูงสุด รองลงมาคือค่านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน แต่ที่ทำให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลhexa ไม่อู้ในระดับมากที่สุด อาจเป็นพระว่า ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบในการก่อให้เกิดความพึงพอใจ ดังเช่นที่ คูเปอร์ (Cooper. 1985 : 31 – 33 ; อ้างถึงในกรณี มนานนท. 2529 :63) เห็นว่า องค์ประกอบ เช่น การได้รับค่าจ้างเงินเดือนที่ยุติธรรม การกำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความสะดวกในการไปกลับ และสวัสดิการอื่นๆ ที่เหมาะสม หรือกิลมอร์ (Gilmer. 380 – 384 ; อ้างถึงในสร้อยตรากูล (ติวيانนท) อรรถมานะ. 2550 : 72) เห็นว่า การนิเทศงาน การติดต่อสื่อสารและผลประโยชน์เกื้อกูล ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้น โดยการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในตำแหน่งหน้าที่ของตนถือเป็นการ

ปฏิบัติตามการกิจที่กำหนดไว้ และบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเช华 อาจยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย ตามแนวคิดของ อับรา罕 เอช มาสโลว์ อย่างเพียงพอ เช่น เรื่องเงินเดือนที่ได้รับยังไม่พอต่อการดำรงชีพ การจัดบ้านพักให้แก่บุคลากร อย่างนี้เป็นต้น จึงทำให้ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

## 2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเช华 อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติตาม สังกัดส่วนราชการภายใน และ ประเภทของบุคลากร พบว่า

จำแนกตามเพศ พบร้า โดยรวมเพศชาย และเพศหญิง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ สิริชัย เอื้อนุณยะนันท์,ร้อยเอก (2549 : 65 - 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติตามของข้าราชการ กรมทหารม้าที่ 1 รักษาระองค์ พบร้า พนักงานเพศหญิง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามต่ำกว่าพนักงานเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ “เพศ” เป็นตัวกำหนดความพึงพอใจ ความแตกต่างเรื่องความพึงพอใจในงานว่า ได้มีการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากคนอเมริกัน และพบว่า โดยทั่วไปจะไม่ประทับใจความแตกต่างที่สำคัญในเรื่องความพึงพอใจ เพราะผู้ชายและผู้หญิงต่างก็ได้รับผลกระทบไม่ต่างกันจากตัวแปรต่างๆ ของความพึงพอใจ เช่น ค่าจ้างเงินเดือน เกียรติภูมิในงานหรือการควบคุมบังคับบัญชาที่ได้รับ แต่เพศจะเป็นตัวกำหนดความพึงพอใจที่แสดงถึงระดับของความพึงพอใจได้ (Charles N. Weaver ; ข้างในสร้อยตรรกะ ศิวyanนท์) อรรถmannะ. 2542 : 137) เท่านั้น ได้ในตารางที่ 9 ความพึงพอใจ โดยการรวมเพศชายมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าเพศหญิง ( $3.49 > 3.44$ ) เมื่อพิจารณารายค้าน้ำเสียจะมีความพึงพอใจมากกว่า เพศหญิง 3 ค้าน คือ ค้านงานที่ปฏิบัติ ค้านสภาพการปฏิบัติตาม และค้านความตื้นหนึ้นที่ในหน่วยงาน อาจเป็นเพราะเพศชายมีมุ่งมั่นในเรื่องของความมั่นคงในหน้าที่การทำงานแตกต่างกัน พระด้วยความที่เพศชายเป็นหัวหน้าครอบครัวจึงมีความทะเยอทะยานอยากได้อยากระมีเพื่อ ความเพียบพร้อมของครอบครัวมากกว่าเพศหญิงที่มีความละอ่อนและมีความพึงพอใจใน การดำรงชีวิตมากกว่า

จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบร้า โดยรวมอายุ 36-46 ปี และอายุ 47 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามอยู่ในระดับมาก ส่วนอายุ 25-35 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยอายุ 36-46 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอายุ 47 ปีขึ้นไป และอายุ 25-35 ปี ตามลำดับ สอดคล้องกับสิริชัย เอื้อนุณยะนันท์,ร้อยเอก (2549 : 65 - 73) ได้

ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กรมท่าม้าที่ 1 รักษา  
พระองค์ พนักงานที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่ำกว่า  
พนักงาน ในช่วงอายุอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ “อายุ” เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีอายุที่มากขึ้น ตำแหน่ง  
หน้าที่การทำงานก็มักจะสูงตามไปด้วย เขาจึงมีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในงานของเขามาก  
ขึ้น ซึ่งก็มีเหตุผลหลายประการประกอบกัน เช่น ความคาดหวังในระดับต่ำ และการปรับตัวกับ  
สภาพการณ์ในการทำงานที่ดีขึ้น ทั้งนี้ เพราะเขามีประสบการณ์มากขึ้นนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ก็  
ปรากฏว่าบุคลากรทางคณอาจจะห่วงใย มีความไม่แน่ใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองอยู่  
ทั้งนี้พระสถานภาพ (Status) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเขา สถานภาพสูงย่อมทำให้บุคลากรรู้สึกว่ามี  
ความสำคัญ สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานน้อยมีแนวโน้มที่จะพึงพอใจน้อยกว่า ทั้งนี้  
เพราจะมีความคาดหวังมาก มีการปรับตัวน้อยและอ่อนๆ (สร้อยตรรกะ (ติวyanan) อรรถนาะ.  
2542 : 137)

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมระดับการศึกษาปวส. /อนุปริญญา  
หรือเทียบเท่า และระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า  
มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ต่ำนระดับการศึกษาปริญญาโทและระดับ  
การศึกษาปริญญาตรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยระดับ  
การศึกษาปวส. /อนุปริญญา หรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับการศึกษาปริญญาโท ระดับ  
การศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ตามลำดับ  
สอดคล้องกับวรรณ ละมูลจิตต์ (2546 : 69-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการ  
ปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัย  
ต่ำนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจใน  
การปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลคือการบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่าง  
กันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงมักได้งานในระดับสูง  
และมักคาดหวังในความพึงพอใจของงานสูง คาดหวังในการได้รับการตอบสนองที่สูงทั้งทาง  
ความต้องการทางร่างกาย ต้องการความปลอดภัย และความมั่นคงมากกว่าบุคลากรที่มีระดับ  
การศึกษาที่ต่ำกว่า (สร้อยตรรกะ (ติวyanan) อรรถนาะ. 2542 : 139)

จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พนักงาน โดยรวมระยะเวลาการปฏิบัติงาน  
3 – 5 ปี ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 ปีขึ้นไป และระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 3 ปี มีความ  
พึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยระยะเวลาการปฏิบัติงาน

3 – 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 ปีขึ้นไป และน้อยกว่า 3 ปี ตามลำดับ สถาคล่องกับสุวิน ทองสุข (2546 : 77-82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบร่วมกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดย ภาพรวมข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี มีความพึงพอใจมากกว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10-15 ปี ทั้งนี้อาจเป็น เพราะระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 3 ปีรู้สึกถึงความยังไม่มั่นคงในการทำงานและยังได้รับ การตอบสนองที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เพราะมีความคาดหวังค่อนข้างสูงในเรื่อง สวัสดิการและผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ

จำแนกตามสังกัดส่วนราชการภายใน พบร่วมสังกัดส่วนส่งเสริม การเกษตร ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนโยธา และส่วนการคลัง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสังกัดส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสำนักปลัด และส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดย สังกัดส่วนส่งเสริมการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนโยธา ส่วนการคลัง ส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสำนักปลัด และส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามลำดับ สถาคล่องกับสุวิน ทองสุข (2546 : 77-82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบร่วม ข้าราชการครูสายปฏิบัติงานต่างกัน ในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดย ภาพรวม พบร่วม ข้าราชการครูสายบริหารมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่าสาย ปฏิบัติการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละคนมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันความ ต้องการของบุคลากร ในองค์กรที่แตกต่างกัน บางคนอาจพึงพอใจในลักษณะงาน แต่บางคน อาจจะพึงพอใจในสภาพแวดล้อมและเพื่อนร่วมงาน ซีโคร์ดและแบคแมน (Secord & Backman. 1964 : 145 ; ข้างต่อไป กัณฑิลา น้อยเจริญ. 2551 : 24 - 26)

จำแนกตามประเภทของบุคลากร พบร่วม โดยรวมประเภทของบุคลากรพนักงาน ส่วนตำบล มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และประเภทของบุคลากร ลูกจ้างประจำ ประเภทของบุคลากรพนักงานจ้างตามภารกิจ และประเภทของบุคลากรพนักงาน จ้างทั่วไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเภทของบุคลากร

พนักงานส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสูงกว่าจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป ตามลำดับ ยอดคล่องกับอุปกรณ์ ลงทะเบียน (2546 : 69-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้สึกมั่นคงและปลดภัยจะเปรียปาน ความรู้สึกของบุคคลที่มีพื้นฐานความรู้น้อยหรือขาดความรู้ ยอมเห็นว่าความมั่นคงในหน้าที่ การงานนี้มีความสำคัญสำหรับเขามากแต่คนที่มีระดับความรู้สูงจะรู้สึกว่าไม่มีความสำคัญมาก นัก เนื่องจากผู้ที่มีระดับความรู้สูงจะมีตำแหน่งหน้าที่ที่ดีกว่า และระยะเวลาการทำงานจ้างงานก็มีผล ต่อความรู้สึกมั่นคงปลดภัยและโอกาสสำหรับในการทำงานด้วย กิลมอร์ (Gilmer,1967: 380-384 ; อ้างถึงใน ภัณฑิตา น้อยเจริญ. 2551 : 28)

**3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเช่น อำเภอเมือง-จังหวัดมหาสารคาม จากแบบสอบถามและการระดุมความคิดเห็น**

พบว่า จากแบบสอบถามและการระดุมความคิดเห็น บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเช่น อำเภอเมือง-จังหวัดมหาสารคาม มีความต้องการและข้อเสนอแนะ ด้านความมั่นคงในอาชีพ คือ ควรมีการพิจารณาอัตราเงินเดือนที่มีการปรับตามคุณวุฒิใหม่ ให้เป็นเงินเดือนเหมือนที่ สาธารณะอื่นได้ ไม่ใช่เป็นแค่เงินเพิ่มไม่รวมเงินเดือนเท่านั้น ควรให้การยอมรับบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความสำคัญเท่าเทียมการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐหน่วยงานราชการอื่นๆ และควรมีการปรับเปลี่ยนขั้นแก่บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมือนกับสาธารณะ หน่วยงานอื่น ด้านงานที่ปฏิบัติ คือ ผู้บังคับบัญชาควรให้โอกาสในการทำงานตามความรู้ของตนเองเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในงานที่รับผิดชอบตลอด และควรให้บุคลากรได้ปฏิบัติ หน้าที่ของตนเองตามกรอบภาระงานอย่างเต็มความสามารถ ตามลำดับ ด้านสวัสดิการ คือ ควรจัดที่พักอาศัยให้แก่บุคลากรให้เพียงพอโดยให้มีการสำรวจทุกครั้งเมื่อมีบุคลากร้าย้ายเข้ามา ทำงาน และควรมีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้เพียงพอต่อภาวะ รายจ่ายที่เป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน ตามลำดับ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน คือ ผู้บังคับ บัญชาควรให้ความยุติธรรมในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกันระหว่างชายกับหญิงใน การปฏิบัติงานเดียวกัน และ ผู้บริหารควรจัดสรรงห้องทำงานแบ่งเป็นสัดส่วนและจัดทำเครื่อง อำนวยความสะดวกตามมาตรฐาน สำหรับพนักงานส่วนตำบล ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน คือ ควรมีกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์และร่วมกันศึกษาแนวทางการทำงานที่ดีร่วมกัน และ

ควรให้ทุกคนได้ทราบปัญหา อุปสรรคในการทำงานทุกคนพร้อมร่วมมือกันช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรคนั้น ตามลำดับ

### ข้อเสนอแนะ

#### 1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ในการศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วน ตำบลเจว่า อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้เสนอแนะข้อมูลบางประการอันอาจจะ เป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเจว่า อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1.1 ความมั่นคงในอาชีพในการปฏิบัติงาน ในด้านนี้บุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลเจว่า อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีระดับความพึงพอใจที่สูงเมื่อเทียบกับ ด้านอื่นๆ ดังนั้นจึงควรการจัดสรรงเงินช่วยเหลือการศึกษานุตรของพนักงาน ประกอบกับมีการ จ่ายเงินตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษประจำปี อาทิ โบนัส ให้กับพนักงานทุกคนตามระเบียบของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้บุคลากรเกิดความมั่นคงในอาชีพ

1.2 ด้านสวัสดิการ องค์การบริหารส่วนตำบลเจว่า อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม ควรมีการจัดพากนงานในการปฏิบัติงานนอกสถานที่ มีค่าตอบแทนในการ ปฏิบัติงานนอกเวลา มีการจัดสร้างบ้านพักให้แก่พนักงานเพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจให้ เกิดแก่พนักงาน เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

#### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

##### ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป ปรากฏดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลเจว่า อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในเชิงลึกเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเจว่า อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. ควรมีการศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เจว่า อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในเชิงลึก เพื่อทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป